

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

09.02.2012 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Класа](#)

✓ Ernst and Young: Скромнен растеж от 1,2% у нас и почти нулев в еврозоната

<http://www.klassa.bg/news/Read/article/194880-Ernst-and-Young%3A%D0%A1%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD+%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%B6+%D0%BE%D1%82+1%2C2%25+%D1%83+%D0%BD%D0%B0%D1%81+%D0%B8+%D0%BF%D0%BE%D1%87%D1%82%D0%B8+%D0%BD%D1%83%D0%BB%D0%B5%D0%B2+%D0%B2+%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0>

Скромнен растеж на българската икономика от 1,2% тази година и силно ускоряване през 2013 г. до 4,5% и 5% през 2013 г. Това сочат последните прогнози на консултантска компания Ernst and Young, представени вчера у нас. Надвисналите облаци над еврозоната ще продължат да намаляват обемите на износа до средата на годината, който е основна движеща сила на възстановяването в България досега. Рисковете се увеличават и от факта, че дълговата криза може да има по-негативен ефект върху балансите на банките, особено имайки предвид високите експозиции на гръцки банки у нас – около 30% от всички банкови активи, посочват от Ernst and Young. Мрачни са прогнозите им и за обема преки чужди инвестиции. Те няма да се върнат на предкризисно ниво в обозримо бъдеще, посочи Джон Мистакидис, управляващ съдружник в Ernst and Young България. През 2013 г. потреблението у нас ще расте с над 5%, което ще вдигне растежа на БВП до около 4,5%, предизвиквайки подновени инвестиции и осигуряване на растеж от над 5% през 2014-2015 г. Според експертите страната ни трудно ще постигне дефицит под 1,4% тази година. Последните им цифри се разминават от заложените в бюджета, в който е записан дефицит до 1,35% при икономическо възстановяване с 2,9%. Световната банка очаква българската икономика да нарасне с 1,2%, а МВФ залага на 1,9% растеж.

Според Диана Николаева, съдружник „Консултации по сделки“ в компанията, бизнесът е започнал да търси нови източници на инвестиции, като все по-често запитвания към страната идват от Китай, Корея, Близкия и Далечния изток. В същото време кредитирането ще остане на ниво като от 2011 г. Очаква се и лошите кредити да достигнат своя пик тази година, прогнозира Николай Гърнев, съдружник „Одиторски и консултантски услуги“. На ниво банкова система на еврозоната борбата за депозитите на дребно ще бъде по-ожесточена, което ще изяде част от печалбата на трезорите и ще свие кредитирането за корпоративния сектор. Като тенденция експертът отчете и репатрирането на капитали към банките майки във валутния съюз. Три четвърти от кредитите в Източна Европа са раздадени с капитал на банковите групи от еврозоната.

Според старши мениджъра „Данъци и право“ в Ernst and Young България Милен Райков 10% данъчна ставка е добър етикет, но инвеститорите търсят предсказуемост и сигурност и гледат цялостната бизнес среда. Например компаниите от IT сектора са свикнали да бъдат ухажвани, а България е една от малкото страни, в които не се предвиждат облекчения за научно-развойна дейност. Заради слабата събираемост на практика се получава така, че проблемите на лошите данъкоплатци се пренасят върху добрите, коментира експертът. Затова според него е добре да се помисли за създаването на регистър на изрядните платци, да се предвиди режим, който да стимулира компаниите да признават данъчни прегрешения, и да се редуцира броят на административните режими.

За еврозоната от Ernst and Young очакват 0,1% растеж, който ще се ускори до скромните 1,5-2% през 2013-2015 г. Лошата новина е, че безработицата ще се задържи на нива от над 10% поне в следващите три години.

✓ Усвоили сме 65,2% от парите по 7-те оперативни програми

<http://www.klassa.bg/news/Read/article/194934-%D0%A3%D1%81%D0%B2%D0%BE%D0%B8%D0%BB%D0%B8+%D1%81%D0%BC%D0%B5+65%2C2%25+%D0%BE%D1%82+%D0%BF%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D0%BF%D0%BE+7-%D1%82%D0%B5+%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B8+%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B8>

До 31 декември 2011 г. са усвоени 65,2% от целия бюджет на 7-те оперативни програми, съобщи Моника Панайотова, председател на Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове (КЕКВФ), вчера. Тя представи в парламента петия годишен доклад за усвояването на средствата от ЕС в България през 2011 г. Панайотова подчерта, че страната ни е постигнала два пъти ръст в договаряне и усвояване на средствата от европейските фондове, а три оперативни програми - „Транспорт“, „Околна среда“ и „Конкурентоспособност“, имат 94% изпълнение. Други три програми - „Регионално развитие“, „Административен капацитет“ и „Развитие на човешките ресурси“, достигат 90% изпълнение на планираните процедури.

Към момента няма риск от загуба на средства. Констатираните грешки са под допустимите 2%. Това се дължи на подобрения контрол и завишени проверки в сферата на обществените поръчки, коментира Панайотова. По думите й мотото за следващия програмен период от 2014 г. до 2020 г. ще бъде "Региони, реформи, растеж".

През тази година се очаква да бъдат усвоени 0,8 млрд. евро по оперативна програма „Транспорт“, което е и най-голям дял от всички еврофондове. През 2014 г. и 2015 г. се очаква значителна част от транспортните проекти да бъдат реализирани. Вече стартираха големи инфраструктурни проекти като строителството на автомагистралите „Марица“ и „Струма“. С добро темпо върви работата и на АМ „Тракия“. А изграждането на столичното метро бе дадено като пример

не само за България, но и за страните членки за успешно реализиран проект. Все още не са преодолените обаче проблемни области по отношение на основните бенефициенти - Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ) и Национална компания „Железопътна инфраструктура“ (НКЖИ), където има недостиг на административния капацитет. Препоръките са за постигане на равномерност при отделните приоритетни оси, оптимизиране на различните елементи от управленския процес, укрепване на административния капацитет, реализиране в срок на строителните работи през 2012 г.

Препоръките по програма „Регионално развитие“ са да бъде поставен фокус върху качеството на изпълнение на проектите и да се търси решение за осигуряване на ликвиден ресурс за бенефициентите.

В оперативна програма „Околна среда“ е обявена покана за участие към малките общини, които имат между 2 хил. и 10 хил. жители. Недостигът на ресурси там се отчита като съществен проблем.

Проблемите при оперативните програми се свеждат до продължителния процес на оценка на проектните предложения, констатира докладът на праламентарната комисия по усвояване на еврофондовете. Това е хроничен проблем при всички оперативни програми. Препоръките са за ускоряване на процеса по кандидатстване, оценка и финансиране на разходите.

По ОП „Програма за развитие на селските райони“ са договорени 46,7 %, а 32% са разплатени. Създаден е и Гаранционният фонд за достъп до финансиране на малките и средните фирми. Препоръката е за пренасочване на средства към местата, където има по-нисък интерес и по-голяма необходимост.

Да се направят типови проекти по Програмата за развитие на селските райони, които да се предоставят безплатно на пострадалите от наводненията общини, и така да се помогне на стопаните там, предложи Меглена Плулчиева по време на дебата. По думите ѝ Брюксел няма да е против тази мярка.

✓ **Българските предприятия са като автомобил без датчик за гориво**

http://www.klassa.bg/news/Read/article/194863_%D0%91%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D1%81%D0%BA%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%8F%D1%82%D0%B8%D1%8F+%D1%81%D0%B0+%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%BE+%D0%B0%D0%B2%D1%82%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D0%B1%D0%B8%D0%BB+%D0%B1%D0%B5%D0%B7+%D0%B4%D0%B0%D1%82%D1%87%D0%B8%D0%BA+%D0%B7%D0%B0+%D0%B3%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%B2%D0%BE

Огромната част от българските предприятия нямат добри системи за управление на бизнеса си, което пречи на правилното разпределение на ресурсите им и води до презапаяване. За това сигнализираха няколко български компании, които внедряват ERP системи. Според Божидар Крапчев, управляващ партньор на една от тях, въпреки че има възможност за кандидатстване по ОП „Конкурентоспособност“ за внедряване на тези системи, няма как за краткия срок на мярката всички желаещи да се възползват от осигурения ресурс. В момента около 1000 фирми у нас кандидатстват за финансиране по програмата за внедряване на модерен софтуер. Очаква се през март около 300 да получат одобрение за финансиране по ОП „Конкурентоспособност“. Това са действащи, живи фирми, допълни Крапчев, цитиран от Lev.bg. Близо 50% от фирмите, които кандидатстват за финансиране за внедряване на модерен софтуер за управление, са в сферата на услугите. Повече от 19% са в сферата на производството, 14 % се занимават с дистрибуция, по около 6% в търговията на дребно и в строителството. Останалите компании са в други браншове.

Какво представляват ERP – системите?

ERP – системите са цялостни софтуерни решения за управление на бизнеса – от планирането на доставките, през управление на складовото стопанство, планирането и управлението на производството, счетоводство и други. Божидар Крапчев обясни, че това е специален софтуерен продукт, който позволява на компаниите да управляват бизнеса си по-добре. „Представете си един лек автомобил, който няма датчик за отчитане на количеството бензин в него. Реално, тази кола може да върви, няма проблем да я карате, но за да сте сигурни, че няма да закъсате по пътя, задължително си носите една туба с бензин в багажника“, допълни Крапчев. По думите му това е състоянието на българските предприятия в момента – като автомобил без датчик за горивото.

Причината повечето фирми да нямат „датчик за гориво“ е високата цена на продукта, която често е непосилна за българския бизнес.

Какъв е проблемът?

Реално на пазара годишно се внедряват около 60 – 70 системи за управление на качеството във фирмите и това са възможностите на фирмите, които внедряват продукта, допълни Крапчев. През март около 300 фирми вероятно ще получат одобрение за внедряване на подобен софтуер с пари по мярката на ОП „Конкурентоспособност“, но в установените срокове няма да успеят всички компании да се възползват от получения ресурс. Това означава, че огромна част от тях ще трябва да върнат парите, защото не са успели да ги усвоят. Според Герчо Каракашев, представител на друга фирма-внедрител, изключително важно е процедурата да бъде открита целогодишно, а не само веднъж.

Положителна мярка

По този начин проектите ще бъдат разпределени равномерно във времето и фирмите – внедрителки ще могат да отговорят на нуждите на своите клиенти. В същото време няма да се стигне до неусвояване на европейски средства и оставане на бизнеса в настоящото си състояние без добри системи за управление. Макар и закъсняла, отварянето на тази мярка е положителна стъпка, категоричен бе Божидар Крапчев. Тя обаче е като единичен изстрел, ако остане в този вид – да бъде отворена само веднъж. Затова е добре да бъде целогодишна, смята експертът. По думите му може да се помисли и за пренасочване на ресурс от други мерки или програми, за да се отговори на огромния интерес към внедряването на модерен софтуер.

✓ Още 327 фирми и граждани заделиха над 1 млн. лв. на влог през 2011 г.

http://www.klassa.bg/news/Read/article/194881_%D0%9E%D1%89%D0%B5+327+%D1%84%D0%B8%D1%80%D0%BC%D0%B8+%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%B6%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%B8+%D0%B7%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BB%D0%B8%D1%85%D0%B0+%D0%BD%D0%B0%D0%B4+1+%D0%BC%D0%BB%D0%BD.+%D0%BB%D0%B2.+%D0%BD%D0%B0+%D0%B2%D0%BB%D0%BE%D0%B3+%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B7+2011+%D0%B3.

Списъкът на домакинствата и фирмите с депозити над 1 млн. лв. набъбна с нови 327 броя до общо 2512, показаха данни на БНБ. За 2011 г. банковите им сметки са нараснали с 1,33 млрд. лв. до 9,02 млрд. лв. На практика излиза, че всяка седмица по 6 души или фирми са оставяли на влог седемцифрени суми. 553 са само депозитите на физически лица на обща стойност 1,31 млрд. Тенденцията за спестовност у най-богатите потвърждава страха им от инвестиции. Вместо да влагат в нови проекти, хората предпочитат да държат парите си в банки и да се радват на все още високите лихви. Общо депозирани от населението и фирмите пари възлизат на 44,56 млрд. лв. Ръстът им спрямо края на 2010 г. е 13,1%, като бизнесът държи в банките 13,67 млрд. лв., а домакинствата – 30,8 млрд. лв., което е рекордна сума за банковата система.

Припомняме, че по време на заседанието на Министерския съвет миналата седмица премиерът Бойко Борисов коментира, че българинът живее от лихви по депозити. Думите на Борисов бяха продиктувани от изказването на финансовия министър Симеон Дянков, според когото спестяванията на българите се увеличават с 4 млрд. лв. Премиерът коментира, че в началото на кризата спестовността е давала сигурност, но в края й това вече било мързел. "Свикваш, всеки месец отиваш и си взимаш лихвичката и колкото, толкова", посочи премиерът.

Според данни на БНБ обаче и изтеглените седемцифрени заеми също продължават да растат. В края на миналата година гражданите и фирмите с кредити над 1 млн. са общо 5211, като стойността на задълженията се равнява на 25,13 млрд. лв. Средно всяка от компаниите или физическите лица в графата „кредитни милионери“ според статистиката държи по 4,82 млн. лв. Общо към края на декември отпуснатите кредити достигат 52,4 млрд. лв., което означава, че тези със седемцифрени задължения управляват близо 50 на сто от кредитния ресурс в страната.

Вестник Капитал дейли

✓ Програмите за бизнеса и за околната среда остават сред най-критикуваните

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/02/08/1762308_programite_za_biznesa_i_za_okolnata_sreda_ostavat_sred/

През 2011 г. е постигнат напредък в договарянето на средствата от европейските фондове, а 2012 г. трябва да бъде "годината на изпълнението", т.е. да се ускорят и плащанията с оглед на това, че през следващата година вече приключва програмния период. Това е един от основните акценти в годишния доклад на Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове (КЕВКЕФ).

Делът на реално разплатените средства трябва да се удвои и в края на годината да достигне поне към 40%, коментира министърът отговарящ за управлението на средствата от европейските фондове Томислав Дончев.

Сред най-критикуваните програми продължават да бъдат "Конкурентоспособност" и "Околна среда", в доклада не липсват и критики към "Развитие на човешките ресурси". Според комисията сред най-големите предизвикателства през 2012 г. ще бъдат обществените поръчки и улесняването на достъпа до финансиране от европейските фондове.

Резултати по две

Размерът и на договорените, и на платените субсидии през 2011 г. отчитат близо двоен ръст, показват изчисленията на Комисията. В края на миналата година са договорени към 5.3 млрд. евро или 66% от субсидиите, до които има достъп България по 7-те оперативни програми. В същото време реално разплатените средства възлизат само на 1.5 млрд. евро или 18.78% - пет години след старта на сегашния програмен период и две години преди края му.

"Отличници" и "слабаци"

Сред отличниците се откроява програмата "Транспорт", която отчита най-голям ръст и на договорените (3 пъти), и на изплатените средства (4 пъти). В същото време тя води и по реален размер на договорени и усвоени субсидии, като причината за това е голямата стойност на проектите, които се изпълняват по нея. Препоръката на експертите от Комисията е да се укрепи административния капацитет и да се оптимизира работата, така че проектите през 2012 г. да не изостават от график.

Двоен ръст на договорените средства има и при програмите "Техническа помощ" и "Околна среда". Но ако първата запазва това увеличение и при плащанията, втората се справя по-слабо – ръстът там е 1.5 пъти на годишна база. Сред основните проблеми тук са не само промяната в правилата на програмата, но и липсата на средства и капацитет за реализиране на мащабни проекти, особено във водния сектор.

Близо два пъти се увеличават плащанията по програмите "Човешки ресурси" и "Регионално развитие", които са и сред лидерите по обем на изплатените субсидии. Това, което липсва по първата програма е по-тясната ѝ връзка с пазара на труда и неговите тенденции, особено по отношение на младежката безработица, а по втората препоръката е да се акцентира на по-качественото изпълнение на проектите, става ясно от доклада на КЕВКЕФ.

На фона на тези резултати сравнително слаб ръст и на договарянето, и на плащанията има по програмите "Конкурентоспособност" и "Административен капацитет". По програмата за бизнеса са договорени с 1.3 пъти повече субсидии, а са платени 1.2 пъти повече. Реално, без изкривяването на статистиката покрай отчитането на субсидиите от инициативата JEREMIE, бизнесът е получил около 50 млн. евро по програмата през 2011 г. От комисията критикуват изоставането в цялостното изпълнение на схемите насочени към бизнеса и препоръчват ускоряване на работата по

оценка и плащания на субсидиите.

Ако сравняваме плащанията по програмите като дял от общия им бюджет, с добри позиции ще бъдат "Административен капацитет", "Конкурентоспособност", "Транспорт" и "Регионално развитие" (ОПРЧР). При тях плащанията са над 20% от общия бюджет. С най-малък дял са плащанията по програма "Околна среда" (ОПОС) – 11% и "Човешки ресурси" – 16.21%.

Оценки, забележки, препоръки

"На някоя и друга страница бих нанесъл леки корекции в данните, но от друга страна препоръките звучат така все едно аз съм ги написал", коментира Дончев след представянето на доклада. Опозицията обаче бе доста по-критична.

"Много ми се ще да сме сред отличниците, но за съжаление не сме", каза бившият министър отговарящ за европейските фондове Меглена Плугчиева. Тя цитира данни, според които България е на 26-то място сред държавите членки по усвояване на средства от Европейския социален фонд и на 25-то по усвояване на субсидии от Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд. Тя отчете, че с добра практика се отличават програмите "Регионално развитие" и "Транспорт", но критикува ОПРЧР, която по думите ѝ трябва да реагира по-адекватно на пазара на труда, както и изоставащата ОПОС.

"Не бива да си затваряме очите за финансовите корекции, които понякога дори са неизпълними. Те растат и блокират не само общините, а и бизнеса", коментира депутатът от БСП и бивш зам.-министър на регионалното развитие Димчо Михалевски.

Трябва да се постави акцент върху своевременните разплащания, както и върху облекчаването на административните условия за кандидатстване, акцентира и зам.-председателят на Българската стопанска камара Камен Колев, който е и председател на Комисия по европейските въпроси и контрол на еврофондовете.

[Вестник Сега](#)

✓ С 33% нарасна износът ни за ЕС

<http://www.segabg.com/article.php?id=588305>

Български фирми са изнесли в ЕС стоки за 22.6 млрд. лв. през януари-ноември 2011 г. - 33.3% увеличение спрямо същия период на предходната година, съобщи НСИ. Българският експорт е насочен основно към Германия, Румъния, Италия, Гърция и Белгия, които формират 66.8% от износа за ЕС. Най-много са нараснали товарите за Малта, Дания и Португалия. Спад е регистриран при стоките, изнесени за Словения и Люксембург. През ноември 2011 г. износът за ЕС нараства с 29.1% спрямо същия месец на предходната година и надвишава 2.2 млрд. лева. Изнасяме основно суровини, химикали и мазнини.

Вносът на България от ЕС за януари-ноември 2011 г. се е увеличил с 20.7% спрямо същия период на предходната година и достигна 24.1 млрд. лв. Нелогичното е, че при вноса най-голям ръст е отчетен в секторите, от които изнасяме най-много - необработени материали и мазнини. Спаднал е импорът на горива.

Публикации за борбата със сивия бизнес

[Вестник Сега](#)

✓ НАП изкарва на светло парите за втора пенсия

<http://www.segabg.com/article.php?id=588307>

Българите вече ще могат да проверят дали намаляват или се увеличават средствата, които внасят за втора пенсия в универсалните фондове и в професионалните дружества, където се събират пари за ранна пенсия на работещите тежък труд. От НАП обещават да пуснат след седмица новата си услуга, която ще позволи на хората да проверяват онлайн имат ли регистриран трудов договор и какви социални и здравни осигуровки са платили през годините.

"След 10 години например човек ще може да провери колко осигуровки като абсолютна сума са му удържани за здраве в НОИ и в универсалните фондове, и да си направи сметка какви права е ползвал срещу тях", обясниха от НАП. Всъщност фондовете са длъжни да дават периодична информация какви са натрупаните пари по партидата, но това е сумата с удържаните такси и с отразената доходност и хората нямат яснота парите по-малко ли са от внесените или пък са донесли доходност. Те вече ще могат да направят тази сметка с елементарно изваждане между сумите от внесените осигуровки и по партидата си.

Преди дни станаха ясни последните данни на Комисията за финансов надзор за доходността на средствата, управлявани от пенсионните фондове, и се оказа, че за последните две години тя е среднопретеглена 2.18%, а натрупаната инфлация за периода е била над 7%. Отделно при тежката финансова криза през 2008 г. фондовете отчетоха загуби с над 20%.

Парите за втора пенсия се топят и заради таксите, които дружествата събират. Те вземат до 5% от всяка партида, до 1% за управление, още до 20 лв. при прехвърляне на парите от фонд във фонд, еднократна встъпителна вноска и др. По изчисления на КФН тези такси за 40 г. биха стопили с около 20% събраните по партидите суми.

ПРОТАКАНЕ

Още през септември м.г. бяха подготвени промени в Кодекса за социално осигуряване, с които от началото на 2012-а до 2016 г. таксата за управление да падне постепенно от 1 до 0.5%, а от 2017 г., когато е предвидено вноската за втора пенсия да скочи от 5 на 7%, да намалява и вноската от всяка партида от 5 до 2.5%. Предложенията обаче така и не успяха да излязат от комисията без аргументи защо се бавят.

✓ ДДС декларациите ще се подават само онлайн

От началото на тази година ежемесечните справки-декларации по ДДС, които фирмите подават в НАП, ще се изпращат само по интернет, когато покупките или продажбите на дружеството за месеца са повече от пет, припомнят от приходната агенция. Промяната е в Закона за данък върху добавената стойност и влезе в сила от 1 януари, но за да не създават затруднения на фирмите, от НАП предвиждат гратисен период от един месец за въвеждане на новото изискване. То ще важи за ДДС декларациите за януари 2012 г., които се подават до 14 февруари 2012 г.

Подаването на ДДС документи по електронен път е услуга на приходната администрация, която спестява време и административни разходи. За да се ползва тя, обаче е необходим електронен подпис. Ако представителите на фирмата нямат такъв, могат да упълномощят друго дружество, което притежава електронен сертификат (например счетоводна фирма) да подава декларации от тяхно име чрез интернет.

По данни на НАП над 80% от регистрираните по ДДС около 210 000 търговци изпращат документите си по електронен път. А общо над 40 милиона декларации постъпват по електронен път годишно в компютърните системи на приходната агенция. Според изчисленията на приходната агенция това означава, че срещу минимална инвестиция в електронен подпис за под 50 лв. гражданите и фирмите спестяват поне 330 млн. лв. на година от това, че не губят времето на своите служители в път и опашки.